

ת"פ 28643/02/17 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב נגד נגאלט טספאיייה, רחל מאמאי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת.פ. 28643-02-17 מדינת ישראל נ' טספאיייה ואח' 19 מרץ 2018

לפני כבוד השופט בני שגיא
המאשימה
מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב
על-ידי ב"כ עו"ד מעיין שיוביץ

נגד
הנאשמים
1. נגאלט טספאיייה
על-ידי ב"כ עו"ד זהר משה
2. רחל מאמאי

גזר דין - נאשם 1

כללי

1. נאשם 1 (להלן - **הנאשם**) הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין והתחזות כעובד ציבור לפי סעיף 283(2) לחוק העונשין.

הסדר הטיעון שגובש בעניינו של הנאשם כלל את תיקון כתב האישום אולם לא כלל הסכמה לעניין העונש ובהקשר זה טען כל צד בהתאם לשיקול דעתו.

למען השלמת התמונה העובדתית יצוין כי גם בעניינה של נאשמת 2 (להלן - **הנאשמת**) גובש הסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום והומרה הוראת החיקוק לעבירה של סיוע לשוד לפי סעיפים 402(א) ו-31 לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.4.16, ובמסגרת תכנון מוקדם שגובש בין הנאשם לנאשמת, עצרה הנאשמת מונית בתחנת אוטובוס בתל אביב וסיפרה לנהג המונית (להלן - **המתלונן**) כי אין בידה כסף לנסיעה הביתה שאז הציע המתלונן להסיעה לתחנה מרכזית בתל אביב.

במהלך הנסיעה שוחחה הנאשמת בטלפון עם הנאשם בשפה האמהרית ובשלב מסוים ביקשה מהמתלונן כי יעצור את מוניתו בחניון סמוך לתחנה המרכזית וימתין עימה עד שתגיע חברתה לפגוש אותה וכך היה. סמוך לאחר מכן הגיע הנאשם לחניון, ונכנס למונית, התייצג בפני המתלונן כשוטר סמוי והורה לו לנסוע על פי הנחיותיו ולעצור ברחוב חומה ומגדל בתל אביב. הנאשם אף דרש מהמתלונן להציג תעודה מזהה, לקח ממנו את ארנקו וביצע חיפוש במתלונן ובכליו. בעת ביצוע החיפוש גבר חשדו של המתלונן כי הנאשם אינו שוטר ועל כן הוציא מכיסו ₪ 740 במזומן ומסר סכום זה לנאשמת אשר סבר אותה העת כי היא נוסעת תמימה.

לאחר שרוקן המתלונן את כיסיו, הסיר הנאשם את נעלו והכה את המתלונן באמצעותה. בהמשך ניסה הנאשם לבעוט במתלונן אולם המתלונן אחז ברגלו והפילו לקרקע. הנאשם התרומם תפס את המתלונן כשהוא סוגר את אמתו אל הזרוע סביב ראשו של המתלונן ושחרר את אחיזתו רק לאחר שהמתלונן החל להשתולל.

לאחר מכן נמלטו הנאשמים כאשר באמתחתו של הנאשם הטלפון הסלולרי של המתלונן, ארנקו ומפתחות המונית ואילו באמתחתה של הנאשמת כספו של המתלונן.

הצהרת נפגע עבירה

3. המתלונן, המתקרב לגיל 70, המוכר כנכה צה"ל ובעברו מספר רב של ניתוחים, תיאר במסגרת הצהרת נפגע עבירה את נסיבותיו של האירוע ואת מצבו מאז. המתלונן תאר את אקט החניקה האלים, את כאביו, את קשייו להירדם בלילה כתוצאה מאותם כאבים, ואת העובדה כי נאלץ להפסיק לעבוד לתקופה של חודשיים ובהמשך עבד (ועובד) בהיקף מצומצם בלבד.

עוד ציין המתלונן את הקושי במתן אמון באנשים, בהעלאת אנשים למונית, ואת החשש להיפגע פעם נוספת.

לציין כי התביעה הגישה במסגרת הראיות לעונש קבלה ע"ס 1,200 ₪, סכום אותו הוציא המתלונן לצורך שחזור מפתחות המונית.

עבר פלילי

4. עיון בגיליון הרשעותיו של הנאשם, מגלה כי מדובר בנאשם שעברו הפלילי מכביד. הגיליון מונה הרשעות בעשרות רבות של עבירות רכוש (גניבה, פריצה) וכן הרשעות רבות בעבירות אלימות (איומים, מגוון עבירות תקיפה, כליאת שווא, החזקת סכין). בנוסף, הורשע הנאשם בעבירה של **בעילה באיומים**

בהתאם לסעיף 345 (ב)(2) בגינה ריצה עונש מאסר ממושך.

הנאשם ריצה מספר תקופות מאסר ממושכות (6 חודשים, 6 שנים ו-10 חודשים, 18 חודשים, חודשיים, 6 חודשים, 3 חודשים). לציין כי חלק מהמאסרים רוצו בחופף ובמצטבר אחד לשני.

מעבר לאמור בגיליון ובמהלך הדיון, הגישה התביעה לעיוני גם את גזר הדין שניתן בת.פ. 45892-03-16 בבית משפט השלום בנתניה, שטרם הוזן למרשם הפלילי, המשקף את הרשעת הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע עוון וגניבה, שם נגזר על הנאשם עונש של 3 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

5. במהלך הטענות לעונש הגישה התביעה את גזר דינו של בית משפט לנוער בת.פ. 1019/08 שם הוטל על הנאשם, בין היתר, עונש מאסר מותנה בין 10 חודשי מאסר בגין ביצוע כל עבירת אלימות ו/או רכוש מסוג פשע (להלן - **המאסר המותנה**). הוסבר כי לאור העובדה שבמועד גזר הדין הנאשם ריצה תקופת מאסר ממושכת ושוחרר רק ביום 14.11.14, יש מקום לקבוע כי המאסר המותנה חל ולהפעילו במצטבר לכל עונש שיוטל על הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

6. התובעת, עו"ד מעיין שיוביץ, הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם עת עמדה על רמת האלימות שהפגין ועל הצורך ליתן ביטוי במסגרת גזר הדין, למכלול נזקיו של המתלונן. עוד התייחסה התובעת לחלקו הדומיננטי של הנאשם בביצוע המעשה, למדיניות הפסיקה הנוהגת ולעברו הפלילי. על יסוד כלל הנתונים שפורטו עתרה התובעת לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 3 שנות מאסר ל-5 שנות מאסר ו"למיקומו" של הנאשם ברף העליון של המתחם נוכח עברו הפלילי וזאת בנוסף להפעלת המאסר המותנה במצטבר כפי שפורט לעיל.

7. הסנגור, עו"ד זהר משה, סבר כי הרף התחתון של מתחם הענישה, צריך לעמוד על 12 חודשי מאסר, והרף העליון צריך לעמוד - לכל היותר - על 36 חודשי מאסר, וזאת בהתאם לפסיקה שהוגשה על ידו. הסנגור ביקש ללמוד מעובדות כתב האישום המתוקן, כי חלקו של הנאשם דומה במהותו לחלקה של הנאשמת (הגם שהוראת החיקוק תוקנה בעניינה לסיוע), וכי אין לראות בנסיבות ככאלה המצדיקות הבחנה כה מובהקת בהוראות החיקוק. עוד ביקש הסנגור ליתן משקל משמעותי להודאת הנאשם וקבלת האחריות, לחסכון בזמן ציבורי ובמיוחד בעדות המתלונן. נטען כי נסיבות חייו של הנאשם הם נסיבות חיים קשות ומורכבות וגם להן יש ליתן משקל לקולא בשלב קביעת העונש המתאים.

המחלוקת בעניין תחולתו של המאסר המותנה

8. עיון בגזר הדין שהטיל את המאסר המותנה מלמד כי במקור צוינו הדברים הבאים:

"אני מטילה עליו 6 חודשי מאסר על תנאי מיום שחרורו באם יעבור שוב עבירות אלימות ו/או רכוש מסוג עוון.

אני מטילה עליו 10 חודשי מאסר על תנאי מיום שחרורו באם יעבור שוב עבירות אלימות ו/או רכוש מסוג פשע".

במסגרת ישיבת יום 27.2.18 הוגש גזר הדין בנוסח שפורט לעיל ומשהובהר במעמד הדיון כי על פניו נראה כי בית המשפט שהטיל את המאסר המותנה לא קבע את תקופת התנאי, ביקשה התביעה שהות על מנת לבדוק את תיק המקור בבית המשפט לנוער בנתניה.

במסגרת ישיבת 15.3.18, הגישה התביעה עותק מתוקן של גזר הדין עליו צוינה תוספת בכתב יד שבאה לידי ביטוי במילה "לשנתיים" שהוספה ליד כל אחד מרכיבי העונש המותנה. כמו כן, ובצמוד לתוספת בכתב יד, חתמה השופטת באמצעות חותמת וכן בכתב יד.

חשוב להדגיש כי ליד התוספת בכתב יד לא צוין תאריך, והובהר כי אין בתיק בית המשפט לנוער החלטה כלשהי המבהירה את נסיבות התיקון או פרוטוקול ממנו ניתן ללמוד כי התקיים דיון בנוכחות הנאשם עובר לתיקון.

9. לשיטת התביעה ובשים לב לתיקונו של גזר הדין, יש מקום להורות על הפעלת העונש המותנה.

10. הסנגור התייחס בטיעונו לעובדה כי מדובר בתיקון שמקורו אינו ברור, ולא ניתן לדעת האם הוא תוקן בסמכות ובהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 81 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] התשמ"ד-1984. בנסיבות אלה סבר הסנגור כי המאסר המותנה אינו חל.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

11. המעשים שביצע הנאשם הם מעשים חמורים הפוגעים פגיעה קשה בתחושת הביטחון של הציבור בכלל ושל נהגי המוניות בפרט, כאשר במקרה דנן פגעו המעשים גם בגופו גם בנפשו של המתלונן, וגרמו לו נזקים כמפורט בהצהרת נפגע העבירה.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת העבירה שעניינה שוד נהגי מוניות, וראה בהקשר זה ע"פ 1885/07 נאסף נ' מדינת ישראל (1.7.2008):

"...נהגי מוניות הפכו בשנים האחרונות טרף קל למעשי שוד, הואיל ונאסר עליהם לבחור את נוסעיהם, ולא אחת מנוצלת עובדה זו על ידי אנשים חסרי מצפון כדי להסיעם למקומות מבודדים שם הם תוקפים את הנהגים, מאלצים אותם לברוח על נפשם, וגונבים את רכביהם. זו התנהגות שחומרתה רבה, ולא אחת פסקנו כי יש להשית בגינה תקופות מאסר ממושכות, במטרה להבהיר לכל את המחיר שיידרשו לשלם אם ימצאו חוטאים בכך".

ראה גם ע"פ 10828/04 אלטורי נ' מדינת ישראל (16.6.2005), שם נקבע כי:

"חובתו של בית המשפט להגן על אנשי עמל, כמו נהגי מוניות, הנותנים שירות לציבור גם בשעות שאינן שיגרתיות, ונחשפים לגחמות זדון של עבריינים".

12. מעבר לפגיעה בערכים המוגנים עליהם עמדתי, יש לשקלל במסגרת מתחם העונש ההולם גם את מידת הפגיעה באותם ערכים, ובהקשר זה, ובשים לב לפריטים שנגנבו מהמתלון ולנזקים שנגרמו לו, דומה כי מדובר בפגיעה משמעותית. אזכיר כי המתלון כמעט בן 70, מוכר כנכה צה"ל ואינו אדם בריא, כך שתחושותיו הקשות מהאירוע אך מעצימות נוכח נתוניו אלה.

13. יש אף ליתן את הדעת, ולדברים השלכה על מתחם העונש ההולם, לעובדה כי המעשה בוצע בעקבות תכנון מוקדם בין הנאשם לנאשמת כעולה מסעיף 1 לכתב האישום המתוקן, וכי במהלך האירוע, ומעבר לאליו, שנגרמה, התייצג הנאשם בכזב כאיש מרות.

14. בהתייחס לפסיקה הנוהגת, ניתן לראות כי בעבירות שוד המבוצעות כלפי נהגי מוניות מנעד הענישה רחב יחסית, וקשה למקדו לתחום צר.

ראה בהקשר זה ע"פ 1698/16 דמלאו נ' מדינת ישראל (8.11.2016), שם צוינו הדברים הבאים:

"... בעבירה של שוד נהגי מוניות, כמו גם בעבירות פליליות אחרות, ניתן להצביע על מגוון רחב של עונשים ומתחמי ענישה, והכל בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המבצע. כפי שצינתי בע"פ 5928/14 אורן נ' מדינת ישראל (13.5.2015) (להלן: עניין אורן): "בעבירות השוד בכלל ובשוד מוניות בפרט, ניתן למצוא מנעד רחב של עונשים, וכאשר מדובר במקרים החמורים הוטלו על העבריינים, במקרים מסויימים, עונשים דו ספרתיים (ראו, למשל, ע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' שכטר (19.3.2008)). במקרים אחרים הושתו עונשים מתונים יותר, אך עדיין מדובר בעונשי מאסר

לתקופות משמעותיות (ע"פ 2116/12 פלוגי נ' מדינת ישראל (11.2.2014); ע"פ 8788/08 זיאד נ' מדינת ישראל (7.4.2011); ע"פ 2163/05 אלייב נ' מדינת ישראל (12.12.2005) (להלן: עניין אלייב), כאשר בכל אחד ממקרים אלה אושר עונש של 9 שנות מאסר, בגין ביצוע עבירות שוד שונות).

מתחם העונש ההולם אותו ביקשה התביעה לקבוע (שלוש שנות מאסר עד חמש שנות מאסר) זהה למתחם שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי ואושר על-ידי בית המשפט העליון בעניין **דמלאו** שפורט לעיל, ובחינת נסיבותיו של אותו מקרה מלמדות על קווי דמיון רבים הן ביחס לתכנון המוקדם; הן ביחס לעוצמת האלימות; ונראה שאף ביחס להיקף הנזקים שנגרמו לנהג המונית.

בעניין **אורן** נקבע, בגין שוד נהג מונית מתחם ענישה **הנע בין 5 שנות מאסר ל-8 שנות מאסר**, כאשר בית המשפט העליון לא מצא עילה או הצדקה להתערב במתחם זה.

לצד האמור לעיל, וכפי שאף צוין בעניין **דמלאו**, קיימים פסקי דין המשקפים רף ענישה נמוך יותר במקרים של עבירות שוד המבוצעות כלפי נהגי מוניות, וראה בהקשר זה פסקי הדין הבאים:

ת.פ. (י-ם) 15545-11-14 **מדינת ישראל נ' אבו הייכל** (1.12.2015) - שם נקבע מתחם **הנע בין 12 חודשים ל- 36 חודשים**; ע"פ 8424/10 **מדינת ישראל נ' פרץ** (15.2.2011) - שם הוטל עונש של **24 חודשי מאסר**; ע"פ 4571/11 **אדלר נ' מדינת ישראל** (6.2.2012) שם הוטל עונש של **42 חודשי מאסר** הכולל הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

15. על יסוד האמור לעיל, ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם העומד ברף התחתון על 30 חודשי מאסר וברף העליון על 60 חודשי מאסר.

לא ראיתי להידרש לטיעונו של הסניגור בדבר חלקה של הנאשמת ככזה המשליך על קביעת המתחם, שכן ממילא - מתחם העונש ההולם נקבע תוך התייחסות למעשיו של כל מעורב ומעורב, מה גם שבעניינה של הנאשמת לא גובש הסדר כלשהו לעניין העונש.

קביעת העונש המתאים

16. בבואי לקבוע את העונש המתאים לנאשם, נראה כי קיימים שני שיקולים מרכזיים אשר אחד מהם מצדיק מתן הקלה בעונש, ואילו השני מצדיק החמרה בעונש.

ביחס לשיקול המצדיק הקלה בעונש - מדובר בהודאתו של הנאשם וקבלת האחריות. אין ספק כי יש באקט ההודיה כדי להצדיק הקלה הן נוכח החיסכון בזמן ציבורי, אך בעיקר נוכח מוטיב ההפנמה השלוב בהודיה. נתתי דעתי בהקשר זה גם לחיסכון בעדות המתלונן, ובהינתן מכלול נתוניו של המתלונן, ברור כי מדובר בנתון שיש להתחשב בו.

ביחס לשיקול המצדיק החמרה בעונש - מדובר בעברו הפלילי של הנאשם. חרף גילו הדי צעיר של הנאשם, מדובר במי שמחזיק גיליון הרשעות עשיר, מגוון, ובמי שריצה בעבר תקופות מאסר ממושכות, האחרונה בהן כ- 7.5 שנות מאסר. מעשיו של הנאשם אף בוצעו פחות משנתיים מאז שחרורו ממאסר זה, ונראה כי מדובר במי שנכשל באופן עקבי בהפנמת קוד התנהגות נורמטיבי, ואינו חושש לפגוע בזולת על-מנת לשרת את מטרותיו, גחמותיו ורצונותיו.

במסגרת קביעת העונש המתאים נתתי דעתי גם לגילו של הנאשם (27) וגם לנסיבות חייו הלא פשוטות, כעולה מטיעון הסנגור ומיתר הנתונים. אציין כי משקלם של הנתונים האישיים מופחת מאד שכן אלה נשקלו ונשחקו כמעט עד דק בהליכים הקודמים שנוהלו בעניינו של הנאשם כמפורט בגליון הרישום הפלילי.

שקלול הנתונים האמורים לעיל, מוביל למסקנה כי יש מקום לגזור את דינו של הנאשם במרכז מתחם הענישה, ולהעמידו על **45 חודשי מאסר**.

תחולתו של המאסר המותנה

17. לאחר שבחנתי את גזר הדין בו הוטל המאסר המותנה, על התיקונים המאוחרים בכתב יד שנעשו בו, ראיתי לקבוע כי לא ניתן להפעיל את המאסר המותנה, ואסביר:

תקופת התנאי אותה יש לקבוע בעת הטלת עונש מותנה, ובהתאם לסעיף 52(ב)(1) לחוק העונשין, יכולה לנוע בין שנה לשלוש שנות מאסר.

בענייננו, ובגרסה המקורית של גזר הדין, לא צוינה תקופת התנאי. במצב מעין זה, ואף אם ניתן היה ליישם על הסיטואציה את דוקטרינת הבטלות היחסית, באופן שנקבע ברע"פ 2413/99 **גיספן נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד נה(4) 673 (2001), התוצאה הייתה שתקופת התנאי הייתה עומדת על שנה אחת - היא התקופה המינימלית. במקרה זה, המאסר המותנה לא היה חל, שכן העבירות שביצע הנאשם בוצעו לאחר יותר משנה מיום שחרורו מבית המאסר.

תוספת המילה "לשנתיים" המופיעה בגזר הדין שהוגש בהמשך, אינה משנה את התמונה, שכן אין בנמצא נתון

כלשהו ממנו ניתן ללמוד על מועד התיקון, על השאלה האם קדם לתיקון דיון, האם הנאשם נכח באותו דיון (אם התקיים), ועל ההנמקות לתיקון (אם קיימות).

משאלה פני הדברים, אין בידי די נתונים המאפשרים קביעה כי מדובר בתיקון טעות בפסק דין בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 81 לחוק בתי המשפט.

יוצא אפוא כי הטעות בגזר הדין המקורי לא תוקנה באופן שמאפשר קביעה כי המאסר המותנה חל, ועל כן קבעתי את שקבעתי.

סיכום

18. על יסוד האמור לעיל, ראיתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 45 חודשי מאסר לריצוי בפועל החל מיום מעצרו - 14.2.17, אולם מתקופה זו לא תנוכה תקופה בת שלושה חודשים בה ריצה הנאשם עונש מאסר שהוטל עליו בת.פ. 45892-03-16 (26.2.18 - 27.12.17).

ב. 10 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. 5 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירת אלימות נגד הגוף (לרבות איומים) מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלונן (עד תביעה 1) בסך 5,000 ₪ אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.7.18 ועד לסיום התשלומים. התביעה תדאג להודיע למתלונן על זכאותו לפיצוי ועל הצורך למסור את פרטיו לבית המשפט.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ג' ניסן תשע"ח, 19 מרץ 2018, במעמד הצדדים.

